

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/726/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1714209133
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Bolebruch
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1714209133.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: Ing. A. B., D. 5, L., zastúpený JUDr. E. J., advokát, K. XXXX, G. F., proti odporcovi: K. F., J. XX, R. E., o zaplatenie 66.387,84 eura s prísl. a o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok č.k. 8C/268/2014-11, zo dňa 21.10.2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia.

V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ sa svojim návrhom domáhal nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by odporcovi bola uložená povinnosť zdržať sa nakladania so spoluvlastníckym podielom o veľkosti 1 k celku na nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX pre obec a k.ú. R. E. ako pozemok - parcela registra KN "C", parc. č. XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 314 m², ďalej nakladania s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. XXXX pre obec a k.ú. Svätý Jur ako pozemok - parcela registra KN "C" parc. č. 328/1, zastavané plochy a nádvoria o výmere 123 m², a stavba - rodinný dom so súp. č. 152, postavená na parcele registra KN "C" parc. č. 328/1, zastavané plochy a nádvoria o výmere 123 m² v rozsahu predaja, darovania, zámeny, založenia, zaťaženia vecným bremenom, vypožičania alebo vloženia do obchodnej spoločnosti alebo družstva. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia odôvodnil tým, že na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 3.11.2006 uzatvorenej medzi navrhovateľom ako veriteľom a odporcom ako dlžníkom v ústnej forme navrhovateľ prenechal odporcovi peňažnú sumu vo výške 66.387,84 eura (2.000.000 Sk). Splatnosť uvedenej pôžičky bola medzi účastníkmi dohodnutá najneskôr do 15.1.2007. Vzhľadom na výšku záväzku odporcu a skutočnosť, že napriek viacerým rokovaniam a príslubom odporca neplní svoj dlh ani čiastočne a ani neposkytol navrhovateľovi žiadne garancie splnenia záväzku, navrhovateľ má dôvodnú obavu, že výkon rozhodnutia vo veci samej by bol ohrozený alebo celkom znemožnený. Navrhovateľ z LV č. XXXX pre obec a k.ú. R. E. zistil, že odporca v čase po splatnosti pohľadávky navrhovateľa, zaťažil nehnuteľnosti, ktoré sú vo vlastníctve odporcu, záložným právom v prospech Slovenskej sporiteľne, a.s., a to na základe zmluvy o zriadení záložného práva, ktorá bola zavkladovaná Správou katastra Pezinok pod V-2373/2010 dňa 19.8.2010. Navrhovateľ z výpisu z LV č. XXXX pre obec a k.ú. R. E. zistil, že odporca zaťažil svoj spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1 na nehnuteľnosti záložným právom v prospech Slovenskej sporiteľne, a.s., a to na základe zmluvy o zriadení záložného práva, ktorá bola zavkladovaná Správou katastra Pezinok pod V-2373/2010 dňa XX.X.XXXX. Navrhovateľ má dôvodnú obavu, ktorá je preukázaná vyššie uvedeným listinným dôkazom, že odporca uskutočňuje úkony smerujúce k zbaveniu sa a zaťaženia majetku, ktorý by mohol byť zdrojom uspokojovania pohľadávky navrhovateľa. Zároveň je obava, že odporca uskutoční úkony, ktorými zmarí možnosť navrhovateľa uspokojiť svoju pohľadávku. Odporca je zatiaľ zapísaný ako výlučný vlastník o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/1 v BSM nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX pre obec a k.ú. R. E. a podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností zapísaných

na LV č. XXXX obec a k.ú. Svätý E. o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/1 v BSM. Prevodom nehnuteľností na tretiu osobu alebo časti, by bol výkon rozhodnutia v tomto konaní zmarený a existuje tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy spočívajúcej v nemožnosti reálneho uspokojenia pohľadávky navrhovateľa.

Z odôvodnenia uznesenia súdu prvého stupňa ďalej vyplýva, že navrhovateľ sa návrhom vo veci samej domáha od odporcu zaplata sumy vo výške 66.387,84 eura spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 9,5 % zo sumy 66.387,84 eura od 16.1.2007 do zaplata.

Súd prvého stupňa po zhodnotení všetkých skutočností tvrdených navrhovateľom, v spojení s priloženými listinnými dôkazmi ustálil, že navrhovateľ sa domáha predbežného opatrenia pre obavu, že v prípade, ak odporca predmetné nehnuteľnosti alebo ich časti prevedie na tretiu osobu, by bol výkon rozhodnutia v tomto konaní zmarený a existuje tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy spočívajúcej v nemožnosti reálneho uspokojenia pohľadávky. Tvrdenie ohľadom zamýšľaného prevodu predmetných nehnuteľností zo strany odporcu však súd prvého stupňa nemal za preukázané. Dôvodil, že navrhovateľ iba poukázal na dôvodnú obavu, že výkon rozhodnutia vo veci samej bude ohrozený alebo celkom znemožnený, pretože na LV č. XXXX a č. XXXX na nehnuteľnostiach, ktoré sú vo vlastníctve odporcu, je zapísané záložné právo v prospech Slovenskej sporiteľne, a.s. S ohľadom na uvedené zistenia súd prvého stupňa vyvodil, že pre nariadenie predbežného opatrenia nestačí abstraktná možnosť ohrozenia nároku alebo teoretická možnosť, že odporca bude svojimi vecami alebo právami disponovať. Uviedol, že okrem existencie nároku musí navrhovateľ osvedčiť i to, že bez predbežného opatrenia by bol budúci výkon rozhodnutia ohrozený, pričom nebezpečenstvo zmarenia výkonu musí byť reálne a musí hroziť bezprostredne. V tejto súvislosti poznamenal, že napríklad existencia dlhu sama o sebe nemôže byť dôvodom pre nariadenie predbežného opatrenia. Dôvodom môžu byť len skutočnosti, ktoré opodstatňujú obavu, že prípadný výkon rozhodnutia by mohol byť zmarený. Samotné tvrdenia navrhovateľa o zhoršení jeho procesného postavenia v prípade možného prevodu nehnuteľností, súd prvého stupňa nepovažoval za dostatočné na vydanie navrhovaného predbežného opatrenia. S poukazom na vyššie uvedené potom uzavrel, že navrhovateľ nepreukázal nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ktorú považoval za základnú podmienku pre nariadenie predbežného opatrenia a preto návrh na nariadenie predbežného opatrenia v zmysle § 102 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 76 ods. 1 písm. e) O.s.p. zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ odvolanie a žiadal uznesenie zmeniť a návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovieť. Súdu prvého stupňa vytkol, že napadnuté rozhodnutie je v rozpore so skutkovým stavom vyplývajúcim z predložených listín, vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu a z nesprávneho právneho posúdenia veci. Napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je založené na formálnych záveroch a vôbec nezohľadňuje skutočnosti uvedené v žalobnom návrhu a návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Argumentoval tým, že osvedčil všetky základné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia. Predložené listinné dôkazy považoval za dôveryhodné, z ktorých má vyplývať jednak existencia pohľadávky ako aj skutočnosť, že odporca v čase po splatnosti pohľadávky vymáhanej v tomto konaní všetky nehnuteľnosti v jeho vlastníctve zaťažil záložným právom v prospech Slovenskej sporiteľne, a.s. Mal za to, že s ohľadom na výšku vymáhanej pohľadávky je možné bez akýchkoľvek ďalších skutkových zistení vyvodiť záver, že odporca v čase po splatnosti pohľadávky uskutočnil kroky, ktoré smerujú k zániku možnosti navrhovateľa ako veriteľa uspokojiť svoju pohľadávku z odporcovho majetku. Primeranosť nariadeného predbežného opatrenia vyvodil s ohľadom na celkovú dĺžku omeškania odporcu so splatením pôžičky.

Navrhovateľ poukázal aj na právne závery Najvyššieho súdu SR, ktorý vo svojom uznesení sp. zn. 5 Obdo 33/2012, zo dňa 13.12.2012, skonštatoval, že ochrana toho, proti komu má navrhované predbežné opatrenie smerovať, nemôže dosiahnuť takej intenzity, aby prakticky znemožňovala ochranu oprávnených záujmov druhej strany. Zdôvodnenie vychádza z toho, že sa jedná o dočasné opatrenie, ktorého trvanie je obmedzené, ktoré môže byť na návrh zrušené a predbežným opatrením nie je prejudikovaný konečný výsledok sporu, ale ide o prostriedok, ktorým sa zabezpečuje, aby konečné rozhodnutie mohlo mať vôbec reálny význam. Poukázal aj na ďalšie uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6 M Cdo 5/2012, zo dňa 28.11.2012, podľa ktorého osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na predbežné opatrenie. Pri ich zisťovaní neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takéhoto postupu

je, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvyš (vysoko) pravdepodobné. Rozhodnutie vychádza z toho, že aj v tomto konaní (konanie o vydanie predbežného opatrenia) súd postupuje v súčinnosti s účastníkmi tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná a aby sa skutočnosti, ktoré sú medzi účastníkmi sporné, spoľahlivú zistili. Použitie týchto zásad však má byť primerané a limitom je dosiahnutie účelu predbežného opatrenia. Tieto zásady sa neuplatňujú v celej šírke, ale s dôrazom na rýchlosť ochrany práv a spoľahlivosť tvrdení navrhovateľa na úrovni osvedčenia (spravdepodobnenia) skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce pre záver o potrebe a nevyhnutnosti nariadenia predbežného opatrenia. Navrhovateľ mal na uvedenom základe za to, že v dôsledku napadnutého uznesenia môže nastať situácia, kedy by mu napriek úspešnosti v spore reálne spravodlivosť poskytnutá nebola, a to z dôvodov ďalších prevodov, resp. zaťaženia nehnuteľností vo vlastníctve odporcu.

Odvolačný súd prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), pričom bol viazaný jeho rozsahom a dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 102 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 76 ods. 1 písm. e) O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami.

Predpokladom pre nariadenie predbežného opatrenia je potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo obava z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia musí byť v konaní o nariadenie predbežného opatrenia aspoň osvedčená. Spoločným znakom oboch typov predbežných opatrení je ich dočasný - predbežný charakter.

Nariadenie predbežného opatrenia z dôvodu potreby dočasnej úpravy pomerov v zmysle § 74 ods. 1 O.s.p., resp. po začatí konania v zmysle § 102 ods. 1 O.s.p., je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí alebo osvedčí právny vzťah medzi účastníkmi, ak tieto vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, ak táto dočasná úprava je potrebná, ak sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav a ak sa neprimeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi.

Záver o opodstatnenosti predbežného opatrenia pri obave z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia sa odvíja od splnenia predpokladov uvedených v § 74 ods. 1 O.s.p. (a to aj po začatí konania vo veci samej, keď § 102 ods. 1 O.s.p. neupravuje možnosť nariadenia predbežného opatrenia takéhoto obsahu). Predpokladom jeho nariadenia je existencia súdneho rozhodnutia alebo stav v súdnom konaní, ktorý osvedčuje, že reálne dôjde k vyneseniu takéhoto rozhodnutia a osvedčenie obavy z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia. Obava z ohrozenia je stav nútiaci navrhovateľa - oprávneného, aby požiadal o zabezpečenie budúcej exekúcie. Navrhovateľ - oprávnený musí teda tvrdiť a osvedčiť, že odporca - povinný koná tak, že môže dôjsť k zmareniu, sťaženiu alebo znemožneniu exekúcie vykonateľného súdneho rozhodnutia.

Navrhovateľ sa navrhovaným predbežným opatrením domáhal uloženia povinnosti zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťami špecifikovanými v návrhu, resp. so spoluvlastníckym podielom o veľkosti 1 k celku v návrhu označenej nehnuteľnosti, v rozsahu predaja, darovania, zámeny, založenia, zaťaženia vecným bremenom, vypožičania alebo vloženia do obchodnej spoločnosti alebo družstva, pre obavu z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia, čo opakovane zdôraznil aj v podanom odvolaní. V konaní vo veci samej sa pritom domáha zaplatenia sumy 66.387,84 eura spolu s prísl. titulom vrátenia pôžičky.

Navrhovateľ obavu z ohrozenia budúceho výkonu súdneho rozhodnutia v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia odôvodnil s poukazom na už realizovaný zápis záložného práva na základe zmluvy o zriadení záložného práva, ktorá bola zavkladovaná Správou katastra Pezinok pod V-2373/2010

zo dňa 19.8.2010 v príslušnej evidencii nehnuteľností. Ním mal navrhovateľ odôvodnený predpoklad ďalšieho prevodu, resp. zaťaženia nehnuteľností z majetku odporcu na tretiu osobu, čím by bol výkon rozhodnutia v konaní zmarený. Obdobne týmito skutočnosťami zdôvodnil aj existenciu nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Argumentoval tiež tým, že prevodom nehnuteľností alebo ich častí z majetku odporcu na tretiu osobu by bol výkon rozhodnutia v tomto konaní zmarený a existuje tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy spočívajúcej v nemožnosti reálneho uspokojenia jeho pohľadávky.

Odvolačný súd zhodne so súdom prvého stupňa konštatuje, že v danom prípade navrhovateľ neosvedčil existenciu takých skutočností, z ktorých by bolo zrejmé, že odporca, ktorému sa predbežným opatrením navrhuje zakázať nakladanie s nehnuteľnosťami, vykonáva faktické a právne úkony, ktoré v skutku smerujú k zmareniu prípadného núteného výkonu súdneho rozhodnutia. Navrhovateľ dôvodnosť obavy z ohrozenia budúceho výkonu rozhodnutia a s tým spojené nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy odôvodnil iba hypotetickou možnosťou odporcu uskutočňovať úkony, smerujúce k zbaveniu a zaťaženiu majetku, ktorý by mohol byť zdrojom uspokojenia pohľadávky navrhovateľa. Podľa názoru odvolacieho súdu, navrhovateľ dostatočne neodôvodnil nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, nakoľko nalievavosť obavy z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia opiera iba o svoju domnienku o prípadnom konaní odporcu, vychádzajúc pritom z niekoľkoročnej poznámky o záložnom práve v časti C: Ďarchy na príslušnom liste vlastníctva. Odvolačný súd v tejto súvislosti konštatuje, že takáto domnienka ako predpokladané správanie odporcu nie je na účely nariadenia predbežného opatrenia dostačujúca. Až ohrozenie právnych pomerov medzi účastníkmi umožňuje súdu pred rozhodnutím vo veci samej nariadiť predbežné opatrenie. Toto ohrozenie však musí byť konkrétne a musí byť oprávneným účastníkom osvedčené a podložené aj ďalšími skutočnosťami tak, aby potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania bola nepochybná.

V nadväznosti na nedostatočne doložené nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy navrhovateľ nedokázal osvedčiť ani svoje obavy z ohrozenia výkonu budúceho súdneho rozhodnutia. Spoľahlivo totiž neosvedčil, že žalovaný fakticky koná tak, že v konečnom dôsledku môže dôjsť k zmareniu, sťaženiu alebo znemožneniu núteného výkonu súdneho rozhodnutia vo veci samej. Navrhovateľ správne poukázal na to, že predbežné opatrenie by sa malo využívať v prospech veriteľov v súlade s jeho zákonným určením. Avšak ďalšou nevyhnutnou podmienkou, ktorá sa zo zákona viaže na poskytnutie predbežnej ochrany uplatňovaného nároku, je tiež rešpektovanie zásady, že zákaz nakladania s vecami alebo právami v daných prípadoch má svoje ústavné a zákonné limity, keď len reálnosť obavy z ohrozenia môže byť dôvodom výnimočného procesného rozhodnutia, ktorým je predbežné opatrenie, pretože obsah navrhovaného predbežného opatrenia by zásadným spôsobom ovplyvnil a obmedzil výkon vlastníckych práv odporcu k svojmu majetku.

V podanom odvolaní navrhovateľ v celom rozsahu zotrval na obsahu a dôvodoch návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a iba zopakoval svoje predchádzajúce tvrdenia. Odvolačný súd poznamenáva, že z predložených listinných dôkazov, z ktorých má vyplývať existencia navrhovateľovej pohľadávky, ale ani zo samotnej skutočnosti, že odporca v čase po splatnosti pohľadávky vymáhanej v tomto konaní všetky nehnuteľnosti v jeho vlastníctve v roku 2010 zaťažil záložným právom v prospech Slovenskej sporiteľne, a.s., bez ďalšieho nevyplýva tvrdená hrozba, že odporca týmito krokmi smeruje k tomu, aby navrhovateľovi ako veriteľovi zanikla možnosť uspokojiť svoju pohľadávku z odporcovho majetku. Odvolačný súd v tejto súvislosti poukazuje na ust. § 151d ods. 6 Obč. zák., v zmysle ktorého je akákoľvek dohoda zakazujúca zriadiť záložné právo voči tretím osobám neúčinná. Navrhovateľ si teda nemohol dohodou ani inak vynútiť na odporcovi, aby v čase po splatnosti žalobou vymáhanej pohľadávky nezriaďoval záložné právo na zabezpečenie pohľadávky iného veriteľa zaťažením nehnuteľností v jeho vlastníctve. Odvolačný súd tiež poukazuje na dobu, ktorá uplynula od zriadenia predmetného záložného práva dňa 19.8.2010 v nadväznosti na to, že navrhovateľ v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nielenže neosvedčuje, ale ani netvrdí, že za uvedené obdobie odporca vykonal ďalší prevod, alebo zaťaženie svojich nehnuteľností na tretiu osobu, ktorých dôsledkom by bolo znižovanie hodnoty jeho majetku, postihnuteľného budúcim výkonom rozhodnutia.

Vo vzťahu k prezentovaným rozhodnutiam Najvyššieho súdu SR, na ktoré navrhovateľ vo svojom odvolaní poukazuje, odvolačný súd poznamenáva, že nie je viazaný rozhodnutiami vo veciach nesúvisiacich s predmetnou vecou. Aj po oboznámení sa s obsahom týchto rozhodnutí zotrváva na svojom právnom názore, že pokiaľ navrhované predbežné opatrenie sleduje zaistenie budúceho

výkonu súdneho rozhodnutia, je potrebné náležité osvedčenie, že existuje bezprostredné reálne nebezpečenstvo jeho zmarenia, sťaženia alebo znemožnenia.

Keďže navrhovateľ neosvedčil dôvodnosť obavy z ohrozenia budúceho výkonu rozhodnutia a s tým spojené nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy ako základnú zákonom prezumovanú podmienku pre nariadenie predbežného opatrenia, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.